

man kom til at staae imellem dem som imellem begge Extremer. Dersom den Formening er grundet, saa vilde, efter hvad der allerede idag er yttret, Majoriteten af Udvalget, — eller nu i Grunden hele Udvalget, — faae megen Anledning til at antage, at den har truffet det Rette ved det foreliggende Forslag. Thi vi befinde os da virkelig imellem 2 Extremer, imellem den ære oprindelige Forslagsstillers Extrem, der endeligen vil, at Tienden som snarest skal afløses, og der siger, at det er en yderst magtpaaliggende Sag, der skal gjenføres med stor Energie, og i megen Hast, og saa det andet Extrem, som den høitærede Indenrigsminister til min Forbauselse idag har stillet sig i Spidsen for, idet han mener, at det næsten skulde være betænkeligt at antage, at der for Tiden skulde være Trang til det lille, saare indskrænkede, Forslag, som for Diebliffet foreligger. Jeg nægter nemlig ikke, at denne Vittring af den høitærede Minister i høi Grad har forundret mig. Jeg har i Anledning af denne Sag, deels nu, da jeg har den Ære at være Medlem af Udvalget, deels tidligere, da den jo har været Gjenstand for Debat i Folket i det Hele, faaet Leilighed til at gjøre mig nogenlunde bekendt med, hvad der er talt og skrevet om, som Noget, hvorom der turde være næsten fuldstændig Enighed, at det nemlig hørte med til, hvad vi burde stadigt stræbe efter at tilveiebringe, at de bestaaende reelle Byrder kunde blive idetmindste afløselige. Jeg troede saaledes hidindtil, at det var Noget, der var in confesso, og at Alle vare enige om, at det ogsaa gjaldt Tienden, at det fra alle Sider anerkjendtes, at ogsaa den burde gjøres idetmindste afløselig. Og jeg antog derhos, at, naar der yttrede sig en umiskjendelig, jeg vil ikke sige Trang dertil, men Higen og Attraa derefter i en stor Deel af Folket, saa vilde man saameget mindre antage det for betænkeligt at mene, at nu var just Tiden til at gjøre et lille Skridt henimod dette Maal. — Jeg mis kjender ikke, hvad den høitærede 5te Landstingsmand for Kjøbenhavn (Drsted) har yttret, at Tienden er en sefelgammel Indretning, vi kunde maaskee uden Overdrivelse lade dens Alder gaae til Martusender; og jeg

betragter det vistnok ogsaa som en Grund til at have en dyb Ærbødighed for en saadan Indretning. Men jeg er derfor ligesuldt kommen til den Overbeviisning, at det maa erkjendes for ønskeligt, at ogsaa denne reelle Byrde kunde blive Gjenstand for Afløsning, at idetmindste Tiendens Afløsning maa blive mulig ogsaa her i Landet. Jeg mis kjender ikke, at det i sin Tid kan have havt Betydning, naar man beraabte sig, til Forsvar for Tienden, paa, at den i visse Maader stillede sig i Forhold til, hvad der aarligen produceredes, og Vedkommendes deraf betingede Gøne til at yde den. Men jeg troer, at det ogsaa maa erkjendes, at der er god Grund for den Attraa, som i den nyere Tid rører sig i alle Forhold, og gaaer ud paa at komme fra det Baklende, Ubestemte, Varierende og Foranderlige i saa Henseende og til uforanderlige og bestemte Afgifter. Jeg mis kjender ikke, at der har været Tider, da man i Henseende til Naturaltiendens Afløsning burde tage Hensyn til, at det kan være lettere at yde den in natura, end i det store Udjævningsmiddel, Penge. Men jeg troer, at det er umiskjendeligt, at der alt længe rører sig en saadan Bevægelse i den hele europæiske Tilstand, som der slet ikke kan være Tale om at modstaae, og som bevirker, at man maa komme til at forandre alle Natural=Vdelsler til Ansættelser i Penge som det store Udjævningsmiddel. Af disse Grunde holder jeg saaledes overbevist om, at der maa skee Noget, — og, dersom jeg tør sige det, at det maa skee diebliffeligen, thi Tiden bevæger sig hurtigt, og man skal i Sigt passe ikke at komme bagefter, — altsaa, at der maa gjøres Noget, og det saa hurtigt som muligt, for idetmindste at forberede sig til i sin Tid paa rette Maade at kunne tage Bestemmelse for, at Tiendens Afløsning her i Landet kan indtræde. Og et saadant Skridt har jeg troet at turde see i det foreliggende Forslag, som foreløbigt virker dertil, at man dog kan faae al Vdelse i Kjørvn afflasket, og derved i en vis Forstand allerede den egentlige Tiende aflagt, idet, naar man over hele Landet har bragt det dertil, at Tienden er gaaet over til en fast Refusjon, det egentlig mere er en Tale=